

ЗАКЉУЧЦИ И ПРИЈЕДЛОЗИ СА КОНФЕРЕНЦИЈЕ „КОЛИКО ЋЕ НАМ СЛОБОДЕ ОСТАТИ?“

За побољшавање ситуације у погледу слобода изражавања, мишљења и окупљања, медијских слобода и људских права генерално, те онемогућавања злоупотребе правосуђа, а у вези са најављеним доношењем закона и измјена и допуна постојећих закона неопходно је да се приступи:

- **заустављању процеса у погледу прописивања кривичних дјела клевете и увреде** у оквиру *Кривичног законика Републике Српске*;
- **заустављању процеса у погледу „брзинског“ доношења закона којим би се дефинисале и кажњавале лажне вијести** све док се не обаве широке консултације са представницима свих медијских група у Републици Српској, нарочито са независним медијима, као и док се не обаве јавне и стручне расправе и детаљно не образложи потреба за доношењем таквог закона;
- **заустављању процеса у погледу проширења кривичних дјела против уставног поретка** у оквиру *Кривичног законика Републике Српске*, како за истим тренутно не постоји потреба;
- **бољем регулисању заштите у оквиру грађанскоправних механизма**, који би направили правилну равнотежу између слободе изражавања и заштите угледа и части појединца;
- **реформама Закона о заштити од клевете Републике Српске**, идући ка још јаснијој заштити оклеветаних, али и са друге стране **конкретизовањем накнада за клевету** тако да се успоставе сразмјерна и разумна ограничења максималних износа накнаде штете у смјеру тога да се опстанак медија не доводи у питање, као и да се уведу одговарајуће **гаранције против досуђивања накнада које су несразмјерне стварној повреди**, али и да се законски **конкретно поставе виши стандарди прихватљивости и толеранције** у случајевима наводне клевете против јавних личности у односу на особе које се не налазе директно под свјетлима јавности уз останак позивања на судску праксу Европског суда за људска права;
- допунама *Закона о заштити од клевете* проширењем одредби о изузећу од одговорности од наводне клевете, **увођењем „анти-SLAPP“ одредби и критеријума у закон (SLAPP: Strategic Litigation Against Public Participation)**, тј. одредби о примарној заштити слободе изражавања од злоупотребе правосуђа кроз омогућавање одбацивања или одбијања очигледно неоснованих (SLAPP) тужби;
- многим, не стриктно правним, механизмима, од **конкретног упознавања грађана са медијском писмености до уређења медија и медијског простора** у смислу заштите новинара и слободе изражавања, као и правовремених и истинитих информација;
- **окретање ресурса ка јачању и подржавању независног и превасходно одговорног новинарства**, и промовисању **проактивног и правременог објављивања информација** од стране носилаца власти и институција уз увођење прогресивних медијских политика, идући све до подршке независним медијима без политичког притиска и финансирања на основу легитимних критеријума и експертских комисија;
- **усвајању закона којим би се дефинисала транспарентност власништва у медијима**;
- **потпуном усклађивању примјене Закона о заштити од клевете Републике Српске са праксом Европског суда за људска права и уједначавању, у потпуности, праксе судова у истим или сличним предметима**;
- **адекватном процесуирању пријетњи и напада на новинаре**.